

Mjölby kommun, Arbetsutskott 2026-05-18

§ 90

Diarienummer: KS/2026:4

Kommunfullmäktiges mål och driftramar 2027-2029

Sammanfattning

Enligt årshjulet ska kommunstyrelsen besluta om förslag avseende kommunfullmäktiges mål- och driftramar 2027-2029.

Beslutsunderlag

Muntlig information från ordförande

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

1. Kommunstyrelsens arbetsutskott lämnar ärendet till kommunstyrelsen för beslut.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Akten

Kommunfullmäktiges mål och driftramar 2027

Bakgrund

Enligt gällande tidplan för mål- och budgetprocessen ska beslut om kommunfullmäktiges mål, driftramar 2027 och investeringar ske i kommunfullmäktige den 16 juni. Mål och budget 2027-2029 fastställs i sin helhet av kommunfullmäktige den 17 november.

Investeringsbudget 2027-2029 som är en del av mål och budget 2027-2029 beslutas i särskilt ärende. I denna tjänsteskrivelse redogörs för kommunstyrelsens förvaltnings bedömningar inför mål och budget samt Handslag för Mjölbys förslag till kommunfullmäktiges mål och driftramar 2027.

Sammanfattning

Förslag på antal kommunfullmäktigemål 2027 från nämnderna uppgår till totalt nio stycken. Av dessa förslag föreslår kommunstyrelsen att kommunfullmäktige fastställer sju kommunfullmäktigemål i Mål och budget 2027-2029 som tilldelas respektive nämnd. Detta är en minskning med tre fullmäktigemål jämfört med 2026. De förslagna kommunfullmäktigemålen utgår från de tre områdena i Vision 2045; livsmiljö, livsvillkor och livskraft där tre mål kopplas till livsmiljö samt sju till livsvillkor och livskraft.

Åtta kommunövergripande styrtal föreslås för 2027, inga förändringar i styrtalen föreslås jämfört med 2026. Måtten för de urfasade kommunfullmäktigemålen gällande "Attraktiv arbetsgivare" och "Trygghet utomhus" följs fortsättningsvis upp genom kommunfullmäktiges styr- och följetal.

Handslag för Mjölbys budgetförslag innebär förstärkningar av nämndernas ramar genom särskilda prioriteringar med 23 mnkr. Det föreslås inga ramjusteringar för effektiviseringar. Budgetförslaget ger en resultatnivå på 1,3 % 2027 och 1,8 % 2028.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-05-20

Material i Netpublicator under Mål- och Budgetforum 2026:

Dialog 13-14 april och internat 22-24 april.

Planeringsföresättningar Mål och budget 2027-2029, KS 2026-04-01 § 78

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige fastställer kommunfullmäktiges mål 2027.
2. Kommunfullmäktige fastställer kommunfullmäktiges styrtal 2027.

Tjänsteskrivelse

Datum 2026-05-20
Diarienummer KS/2026:4

3. Kommunfullmäktige fastställer driftramar 2027.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige
Samtliga nämnder
Ekonomi- och styrningsavdelningen
Akten

Beskrivning av ärendet

Vision 2045

Visionen skildrar hur vi vill att det ska vara i Mjölby kommun år 2045 och är vår ledstjärna som ska inspirera och vägleda oss som lever, bor och verkar här.

Tillsammans skapar vi framtidens hållbara kommun, där livsmiljön, livsvillkoren och livskraften utgör vår gemensamma grund. De tre områdena beskrivs i text, en sammanfattande mening och visualiseras i en bild. Visionen och dess tre områden ska vara grunden för kommunfullmäktiges mål till nämnderna.

Vision 2045 beslutades av kommunfullmäktige i juni 2022. I samband med detta reviderades även kommunens styrmodell.

Verksamhetsidé

Nämndernas verksamhetsidéer beskriver en gemensam uppfattning om vad syftet och värdet är med den verksamhet som nämnden bedriver. Nämnderna ska besluta om eventuella justeringar i sin verksamhetsidé under våren.

Det finns inga förslag på justeringar gällande nämndernas verksamhetsidé för Mål och budget 2027-2029.

Kommunfullmäktiges mål till nämnderna

Kommunstyrelsen föreslår mål som kommunfullmäktige ska besluta om och tilldela nämnderna. Syftet med målstrukturen är att skapa en tydlig röd tråd mellan visionens områden och målen.

Nämnderna arbetade fram nio förslag till kommunfullmäktiges mål för 2027 inför budgetdialogerna i april 2026. Budgetberedningen har sedan berett förslagen. Sammantaget föreslås sju av de nio föreslagna kommunfullmäktigemål som presenteras i tabellen på nästa sida.

Tjänsteskrivelse

Datum 2026-05-20
Diarienummer KS/2026:4

Kommunfullmäktiges mål 2027	Vision 2045			Målvärde	Nuläge	Nämnd
	Livsmiljö	Livsvillkor	Livskraft			
Företagare som är i kontakt med Mjölby kommun upplever informationen som lättillgänglig samt att de får ett gott bemötande och en rättssäker och effektiv handläggning av sitt ärende. Mjölby kommun uppnår ett samlat index på minst 78 i SKR:s mätning Insikt Nöjd kundindex.		✓	✓	78	75	KS, MN, BN
Mjölby kommun ska ligga i framkant i miljö- och klimatarbetet. Kommunens hållbarhetsarbete rankas bland de 25 % bästa i landet enligt Aktuell Hållbarhets rankning Miljöbästa kommun.	✓	✓	✓	25%	27%	KS, MN, SBN
Mjölby kommun ska vara en plats där alla invånare ges möjlighet till ett värdigt liv och ökat välbefinnande vilket innebär att den psykiska, fysiska och sociala hälsan ska förbättras. Andelen invånare med bra självskattat hälsotillstånd ska öka.	✓	✓	✓	Öka	68,9%	OSN, KFN, UN, KS
Kommunen ska möta barn, unga och deras nätverk på ett inkluderande och förebyggande arbetssätt. Antal placerade barn och unga 0-20 år ska minska. Mätt som antal barn och unga 0-20 år som varit placerade på HVB eller familjehem någon gång under året, antal / 1000 inv.		✓	✓	Minska	10,4	OSN
Kommunen ska ha en god planberedskap som möter behovet av ett varierat utbud av bostäder, goda livsmiljöer och mark för utveckling av näringslivet.	✓	✓	✓	Planreserv bostäder: minst 265 st Planreserv verksamhetsmark: minst 25 hektar	Planreserv bostäder: 246 st Planreserv verksamhetsmark: 27 hektar	SBN
Andelen gymnasieelever boende i Mjölby kommun med examen inom 3 år ska öka.		✓	✓	Öka	67,4%	UN
Skolenkätens uppmätta trygghet bland elever i Mjölby kommuns skolor ska öka (årskurs 2, 5, 8 och gymnasieår 2).		✓	✓	Öka	88,4%	UN

Nämndernas förslag till kommunfullmäktiges mål ska utgå från de tre områdena i visionen och fokusera på det mest väsentliga. Av de sju mål som kommunstyrelsen föreslår kopplas tre mål till livsmiljö samt sju till livsvillkor och livskraft. Kommunstyrelsens förvaltning bedömer att det finns en bra balans mellan de tre områdena i visionen.

Följande justeringar har föreslagits i förhållande till innevarande års mål:

- Tre mål mindre än 2026 då kommunfullmäktige beslutade om totalt 10 mål till nämnderna.
- Efter en positiv resultatutveckling har kommunstyrelsen bytt ut kommunfullmäktigemålet kring narkotikaanvändning bland ungdomar till fullmäktigemålet för ökat välbefinnande psykiskt, fysiskt och socialt. Narkotikainsatser bedrivs och mäts även 13-fortsättningsvis inom exempelvis ANDTS-arbetet.

Tjänsteskrivelse

Datum 2026-05-20
Diarienummer KS/2026:4

- Utifrån goda resultat under en längre tid tas samhällsbyggnadsnämndens föreslagna trygghetsmål utomhus bort. I stället kommer fullmäktige att följa upp nyckeltalet genom kommunfullmäktiges följetal.
- Omsorgs- och socialnämndens föreslagna fullmäktigemål för ökat hållbart medarbetarengagemang (HME) tas bort och följs i stället upp genom kommunfullmäktiges styrtal där HME för hela kommunen inkluderar nämndernas förvaltningar.
- Omsorgs- och socialnämndens kommunfullmäktige mål gällande placerade barn och unga 0-20 år på HVB eller familjehem ska minska. Måts genom Koladamåttet Barn och unga 0-20 år som har varit placerade på HVB eller familjehem någon gång under året, antal/1000 invånare.

Tre av förslagen till kommunfullmäktiges mål är riktade till flera nämnder:

- Målet för SKR:s mätning Insikt företagsklimat som 2027 är gemensamt för kommunstyrelsen, miljönämnden och byggnämnden.
- Målet om att tillhöra de 25 procent bästa kommunerna i hållbarhetsrankningen är gemensamt för kommunstyrelsen, miljönämnden och samhällsbyggnadsnämnden.
- Målet om den fysiska och psykiska hälsan är gemensamt för kultur- och fritidsnämnden, omsorgs- och socialnämnden, utbildningsnämnden samt kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa ovanstående sju mål för mål och budget 2027-2029 och att dessa tilldelas respektive nämnd.

Nämnderna har även beslutat om nämndspecifika mål för perioden. Särskilda satsningar och styrtal beslutas vår eller höst.

Kommunfullmäktiges styr- och följetal

Kommunfullmäktige ska besluta om styr- och följetal på kommunövergripande nivå som tidigare beslutats på hösten. Syftet med detta är att skapa en tydligare styrning då nämnderna planerar sina särskilda satsningar och styrtal.

Kommunfullmäktige har valt att planera och följa upp ett antal styrtal på kommunövergripande nivå som speglar det långsiktiga grunduppdraget. Detta för att poängtera att de ska vara styrande i hela organisationen.

För år 2027 föreslås inga justeringar i kommunfullmäktiges styrtal. Nya planerade värden har tagits fram där det är möjligt utifrån pågående utveckling. De planerade värden ska ses som preliminära och kan komma att justeras till kommunfullmäktiges beslut om det kommunövergripande mål- och budgetdokumentet i november. Se sammanställning i tabellen nedan.

Tjänsteskrivelse

Datum 2026-05-20
Diarienummer KS/2026:4

Styrelse	Planerat 2027	Planerat 2026	Utfall 2025	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022
Befolkningstillväxt, invånare, antal	29 039	28 945	28 821	28 695	28 576	28 471
Flyttnetto, antal	99	154	123	112	115	121
Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, %	40	40	i.u.*	37	35	32
Sjukfrånvaro, %	6,0	5,7	6,7	6,8	6,7	7,4
Hållbart medarbetarengagemang HME, index	82	82	i.u.**	81,3	i.u.	80
Resultat före extraordinära poster, andel av skatter och generella bidrag, %***		2,3	1,8	0,1	0,2	6,8
Soliditet, %***		20	19	19	22	24
Självfinansieringsgrad, %***		35	39	32	41	114

*Publiceras i maj 2026 och kan komma att revideras vid KS/KF beslut i oktober/november
**HME mäts vartannat år. Nästa mätning sker under 2026 varför värde saknas för 2025.
***Fastställs i okt/nov, KS och KF.

Kommunfullmäktige har även valt att följa några fler nyckeltal som är svårare för den kommunala verksamheten att påverka. Dessa benämns som följetal och visar kommunens utveckling och förutsättningar. Utifrån goda resultatnivåer förslås urfasning av följetal "Hushåll med tillgång till fast bredband". Även följetal "Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter" tas bort och indikatorn används i stället för kommunstyrelsens nämndspecifika mål 1 som handlar om att utveckla och bredda dialogen med medborgarna i Mjölby kommun. Två nya följetal förslås från SCB's medborgarundersökning som tidigare använts i urfasade fullmäktige- och nämndmål, nämligen "trygghet utomhus - mörkt/ljust ute" samt "Mjölby som en attraktiv och trygg plats att bo, verka och leva i"

Följetal	Utfall 2026	Utfall 2025	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Andel medborgare som i medborgarundersökningen rekommenderar andra att bo här, SCB Medborgarundersökning		66,9	i.u.	69,4	i.u.	71,5	i.u.	i.u.
Andelen medborgare som i medborgarundersökningen uppger att de känner sig trygga utomhus där de bor, såväl när det är mörkt ute som när det är ljust ute		97,2 (ljust) 79,9 (mörkt)	i.u.	96,0 (ljust) 76,4 (mörkt)	i.u.	95,6 (ljust) 72,4 (mörkt)	i.u.	Annan def
Demografisk försörjningskvot, index		0,84	0,84	0,84	0,84	0,83	0,82	0,82
Obalansstaket, öppet arbetslösa och i program 16-64 år, antal		787	906	731	731	737	1 038	919
Obalansstaket, öppet arbetslösa och i program 16-64 år, %		5,5	6,3	5,2	5,3	5,3	7,5	6,8
Antal personer som försörjs med sociala ersättningar och bidrag 20-64 år		1 880	2 021	1 931	1 953	2 163	2 251	2 110
Andel personer som försörjs med sociala ersättningar och bidrag 20-64 år, %		12	13	12,4	12,6	14	14,6	13,9
Anmälda stöld- och tillgreppsbrott, antal/100 000 invånare		1 989	2 500	2 433	2 929	3 131	3 645	3 105
Anmälda våldsbrott, antal/100 000 invånare		1 008	1 097	855	892	792	984	933
Invånare med avsaknad av tillit till andra, %		*	28,6	i.u.	26	28	26	i.u.
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, män %		*	71,2	i.u.	74	78	78	i.u.
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, kvinnor %		*	66,7	i.u.	68	69	68	i.u.

*HLV görs vartannat år. Nästa mätning sker under 2026.

God ekonomisk hushållning

Från 2024 gäller ny lagstiftning kring god ekonomisk hushållning efter den statliga utredningen om en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner (SOU 2021:75).

Med anledning av detta beslutade kommunfullmäktige om nya riktlinjer för god ekonomisk hushållning för Mjölby kommun i november 2024. Riktlinjerna gäller från 2025.

Enligt de nya riktlinjerna uppnår Mjölby kommun god ekonomisk hushållning när kommunens långsiktiga finansiella mål och mål för verksamheten är uppfyllda. De finansiella och verksamhetsmässiga målen anges årligen av kommunfullmäktige i Mål och budget.

Tjänsteskrivelse

Datum 2026-05-20
Diarienummer KS/2026:4

Bedömning av intäkts- och kostnadsutveckling – resultat

Befolkningsprognosen ligger till grund för beräkning av skatteintäkter och tilldelade medel avseende demografi.

Befolkning

Kommunen tar årligen fram en befolkningsprognos som delvis baseras på planerat bostadsbyggande.

2026 års befolkningsprognos sträcker sig till 2039 och visar att befolkningsökningen kommer fortsätta, men dämpas i relation till tidigare prognoser. Orsakerna är minskad invandring, minskat bostadsbyggande och färre födda barn.

Under planeringsperioden 2027–2029 visar prognosen en ökning från prognosåret 2026 med cirka 500 invånare. På lång sikt visar prognosen en ökning med ca 2 300 invånare till 2039. Det bygger på antaganden om att bostadsmarknaden återhämtar sig och att nybyggnationen når samma nivåer som under 2017–2022.

Skatteintäkterna beräknas på antal invånare 1 november året innan budgetåret.

Budgetår	2025	2026	2027	2028	2029
Antal invånare 31/12 respektive år	28 821	28 948	29 039	29 140	29 314
Förändring	126	127	91	101	174
Antal invånare 1/11 (grund för skatteintäkter kommande år)	28 789	28 916	29 007	29 108	29 282
Förändring	126	127	91	101	174

Budgetår	2025	2026	2027	2028	2029
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning (tkr)	2 130 641	2 206 135	2 316 225	2 415 522	2 505 445
Förändring (tkr)	76 254	75 494	110 090	99 297	89 923
Förändring (%)	3,71%	3,54%	4,99%	4,29%	3,72%

Skatteunderlag och ekonomisk bedömning

Osäkerheten i att bedöma kommunens ekonomiska läge har under senare år blivit allt större, så även i år. I "Ekonomisk bedömning" under budgetberedningen (baserat på februariprognosen) var bedömt resultat endast 9 mnkr jämfört med budgeterat resultat 2027 enligt Mål och budget 2026-2028 på 31 mnkr.

Ekonomisk bedömning efter aprilcirkuläret är +33 mnkr för år 2027 och +24 mnkr för år 2028.

Driftramar

Beräkning av driftramar utgår från ekonomisk plan 2027 i mål och budget 2026-2028. Justering sker enligt gällande resursfördelningsmodeller. Under budgetprocessen har dialog skett mellan budgetberedning och nämnderna kring behoven 2027-2029. Nämnderna har sammantaget äskat närmare 70 mnkr utöver tilldelad ram år 2027.

I nämndernas driftramar 2027 (enligt mål och budget 2026-2028) ingår en uppräknings jämfört med 2026 på +9,4 mnkr avseende demografi inklusive LSS-resursfördelning. Den nya befolkningsprognosen med en relativt oförändrad prognostiserad tillväxt medför att ramarna justeras upp med +4,1 mnkr. Uppräkningen mellan 2026 och 2027 är således +13,5 mnkr varav större delen går till omsorgs- och socialnämnden främst på grund av LSS-

Tjänsteskrivelse

Datum 2026-05-20
Diarienummer KS/2026:4

resursfördelningen. Differensen mot tidigare beräkning fördelar sig på utbildningsnämnden med -0,8 mnkr, omsorgs- och socialnämnden med +4,8 mnkr och samhällsbyggnadsnämnden med knappt+0,1 mnkr.

Resursfördelningsmodellen kompenserar nämnderna för avtalsenliga löneökningar genom tilläggsanslag i efterskott varje år. Budget för löneökning avsätts centralt under "KF/KS ofördelade medel" på finansieringen.

I mål och budget 2026-2028 har **3,5 procent 2027** och 3,5 procent 2028. SKRs antaganden utifrån aprilcirkuläret (26:18) är **3,4 procent 2027** och 3,5 procent 2028, d.v.s. 0,1 procentenhet lägre avseende år 2027. Budgeten är avsedd att täcka en sammantagen lönekostnadsökning, d.v.s. både avtalsenliga och löneökningar utöver avtal samt ändringar i arbetskraftens sammansättning.

Prisökning för övriga kostnader är i budget 2026-2028 beräknad till **1,9 procent 2027**. SKR räknar i aprilcirkuläret med **1,9 procent 2027**. På grund av höga räntor och ökad reinvesteringsbudget har uppräkningsfaktorn för lokaler under åren 2024-2026 reviderats för att täcka de ökade driftkostnaderna. Prisuppräknningen 2026 var 6,2 procent och **2027 är prognosen 3,5 procent**. Under hösten ska en översyn av internhyressystemets finansiering ske då ökade underhållsnivåer ej ryms inom nuvarande principer.

I första kolumnen i tabellen nedan "Ek plan 2027 enl MoB" ingår redan justering för demografiförändring med +9,4 mnkr. Poster som tillkommer under fortsatt budgetprocess är bland annat driftkostnader justerade utifrån den investeringsbudget som kommunfullmäktige antar i juni, generella riktade statsbidrag i höstens budgetproposition och eventuella övriga tilläggsanslag under året.

Handslag för Mjölbys förslag till driftramar 2027 innebär inga ramjusteringar avseende effektiviseringar. Handslagets budgetförslag innehåller förstärkningar av nämndernas driftramar med både ospecificerade och specificerade ramtillskott motsvarande 23 mnkr.

Prioriteringarna fördelas enligt nedan, tkr:

KFN - Boulehall	100
KFN - Skänninge marken	320
OSN - Serveringstillstånd	650
KF - Ny politisk org.	2 500
OSN - Team hemmaplan	3 500
OSN - Nya familjehem	500
UN - ramförstärkning	7 000
SBN - räddningstjänsten	2 000
SBN - ökad takt detaljplan	300
KFN - 10-12-årsverksamhet	800
KS - HR/löne-/ek.system	4 500
KS - upplevelsecenter mat	200
KS - IOP Fontänhuset	550
Summa	23 020

Tjänsteskrivelse

Datum 2026-05-20
Diarienummer KS/2026:4

Handslag för Mjölby förslag till driftramar:

Driftramar 2027	Budget 2027 ur MOB 2026-2028				Uppräkning pris och intäkter 1	Uppräkning löner 2	Statsbidrag 3	Förändringar pga Investeringar 4	Prioritering och effektivisering 5	Summa ändringar jfm ek plan 2026	Driftramar 2026
	Ek plan 2027 enl MoB	Omdisp + TA 2026	Förändringar pga demografi								
BYGGNÄMND	275				0	9				9	284
KF-POLITISKA ORGAN	9 507				194	55			2 600	2 849	12 356
KOMMUNSTYRELSE	123 311	330			187	2 656			5 250	8 423	131 734
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMND	99 558	-66			1 507	1 469			1 220	4 130	103 688
MILJÖNÄMND	6 414				-171	343				172	6 586
OMSORGS- SOCIALNÄMND	831 728		4 775		4 596	16 901		-3 065	4 650	27 857	859 585
SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMND	200 346		37		1 062	3 615			2 300	7 014	207 360
UTBILDNINGSNÄMND	852 435	-933	-756		5 042	19 912			7 000	30 265	882 700
SUMMA	2 123 574	-669	4 056		12 417	44 960	0	-3 065	23 020	80 719	2 204 293

Handslag för Mjölby föreslår också förändringar av budgeterade medel under "Kommunstyrelsen ofördelade medel". Det helt ofördelade anslaget och anslaget för stora prisökningar sänks till 0 kr. Digitaliseringsmedel sänks från 3 000 tkr till 1 000 tkr. Utredningsmedel följer förslaget till investeringsbudget.

Kommunstyrelsens ofördelade medel:

KS ofördelat: 0 tkr (9 000 tkr)
KS stora prisökningar: 0 tkr (4 000 tkr)
KS Digitalisering: 1 000 tkr (3 000 tkr)
KS utredning: 34 000 tkr

Ekonomisk bedömning enligt Handslag för Mjölby förslag till driftramar och investeringsbudget landar på resultatet +29 mnkr för 2027 och 44 mnkr 2028 motsvarande en bedömd resultativitet 2027 på 1,3 % och 2028 på 1,8 %.

Utmaningar framåt

Oro i omvärlden skapar ekonomisk osäkerhet och dämpar den globala konjunkturen. Trots omvärldsläget bedöms svensk BNP öka i snabbare takt i år än de senaste två åren. SKR gör i vårens ekonomirapport (260520) bedömningen att svensk ekonomi är på väg in i en återhämtningsfas men en befarad fortsättning på energikrisen utgör en uppenbar risk för återhämtningen. För kommuner och regioner förbättras de ekonomiska förutsättningarna på kort sikt genom ökning av skatteunderlaget, samtidigt som de långsiktiga utmaningarna kopplade till demografi, investeringsbehov och kostnadsutveckling består. Den demografiska utvecklingen innebär ett växande behov av omställning och prioriteringar i välfärden.

Mjölby kommun delar sektorns utmaningar och har ett relativt bra utgångsläge. Mjölby kommun har fortsatt befolkningstillväxt om än i lägre takt. Kommunen har stora investeringsbehov och en relativt stor låneskuld vilket indikerar behov av högre resultativitet för att kunna egenfinansiera en större andel av investeringarna. Nämnderna kompenseras för pris- och löneökningar och tillkommande driftkostnader utifrån investeringar och förstudiemedel finns budgeterade.

Från 2023 har nämnderna haft allt svårare att hålla sin verksamhet inom tilldelad ram. Tertiärluppföljning per april 2026 visar på ett prognostiserat underskott på -3 mnkr mot budgeterat resultat på 45,4 mnkr. Nämndernas sammantagna budgetavvikelse är -30 mnkr. Kommunens ekonomiska läge innevarande år är ansträngt. Samtliga nämnder, förvaltningar, verksamheter

Tjänsteskrivelse

Datum 2026-05-20
Diarienummer KS/2026:4

och enheter måste arbeta med anpassningar och omställning för att hantera den ekonomiska obalansen.

Kommunen står som sagt inför stora utmaningar och nämnderna måste ha en ekonomi i balans för att kunna bidra till handlingsutrymme och nödvändiga anpassningar. Kommunstyrelsens förvaltning anser att det är mycket viktigt att upprätthålla resultatnivån och att fortsätta arbetet med anpassning, prioritering och effektiv resursanvändning.

Kommunstyrelsens förvaltning.

Andreas Capilla
Kommundirektör

Maria Åhström
Ekonomichef

Datum 2026-05-19
Diarienummer KS/2026:40

Handläggare
Anna Falk
Tel. 010-234 51 71

Protokollsutdrag

Förvaltning

Mjölby kommun, Central samverkansgrupp

Plats och tid

KS- salen, den 27 maj, 10:00 -12:00

Närvarande:**För arbetstagarparterna:**

Anita Gustafsson, Kommunal
Anneli Sjöstrand, Sveriges Lärare
Ann-Sofie Bremer Hjertstedt, Sveriges Skolledare
Carina Jungmalm, Sveriges Lärare
Angelica Lundeqvist, Akademikerförbundet SSR
Jessica Johansson, Sveriges Ingenjörer
Kristine Karlsson, Vision (förhinder)
Anna Wolf, Vårdförbundet (förhinder)
Marie Petersen Fredriksson, Sveriges Arbetsterapeuter
Stina Wikström, Kommunal

För arbetsgivaren:

Andreas Capilla, kommundirektör
Yvonne Stolt, HR-chef
Karin Lindell HR-konsult, sekreterare

Föredragande:

§ 4 Malin Odbom
§ 6 Maria Åhström
§§ 7-8 Eva Jansson

Inför beslut

§ 11 Ekonomi

Ekonomichef Maria Åhström informerar inför kommunstyrelsens beslut den 27 maj (bilaga X).

Protokoll CSG

Datum	2026-05-19
Diarienummer	KS/2026:40

Kommunfullmäktige beslutar 16 juni om:

- Kommunfullmäktiges mål
- driftramar 2027
- investeringsbudget 2027-2029.

Kommunfullmäktiges mål

- Målen för 2027 innehåller mindre förändringar jämfört med både 2026 och nämndernas förslag.
- Det finns sju mål, fördelade över de tre visionsområdena.
- Tre av målen är gemensamma för tre eller fler nämnder.

Driftbudget

- Budgeten räknas upp enligt resursfördelningsmodellerna.
- Inga ramjusteringar föreslås för effektiviseringar.
- Politiska prioriteringar tillkommer.

Investeringsbudget 2027–2029:

- Investeringsbudgeten uppgår till 1 131 miljoner kronor för perioden 2027–2029.
- Investeringarna avser bland annat verksamhetslokaler, underhåll, exploatering, vatten och avfall.

Ekonomiskt läge

Det budgeterade resultatet för 2027 är 30 miljoner kronor, vilket motsvarar 1,3 procent.

Kommunens ekonomiska läge är ansträngt. Tertialuppföljningen per april visar ett prognostiserat underskott för 2026 på 3 miljoner kronor.

Nämndernas sammantagna budgetavvikelse uppgår till 30 miljoner kronor. Av detta avser 29 miljoner kronor omsorgs- och socialnämnden. Cirka 25 miljoner kronor gäller kostnader för placeringar av barn och unga.

Samtliga förvaltningar, verksamheter och enheter behöver fortsätta arbeta med anpassningar, prioriteringar och ett effektivt resursutnyttjande för att hantera den ekonomiska obalansen.

Om prognosen kvarstår vid årets slut innebär det att det budgeterade resultatet i majoritetens budgetförslag i realiteten blir noll kronor, i stället för ett överskott på 30 miljoner kronor.

Kommentarer från Sveriges Lärare

Mjölby kommun har en uttalad Vision 2045 där vi ska bli en utbildningshub samt en plats där nya stjärnor kan gro vilket också är vårt gemensamma förhållningssätt som ska genomsyra allt det vi gör.

Protokoll CSG

Datum 2026-05-19
Diarienummer KS/2026:40

Vi vill med detta i åtanke framföra vår oro för de förutsättningar som finns för att nå dit. Vi lämnar ingen utanför - Skolan är en av de viktigaste, om inte den viktigaste, skyddsfaktorn för barn att inte ska hamna i utsatthet eller tappa tilltron till samhället.

På Sveriges Lärares uppdrag har statistikmyndigheten SCB undersökt i vilken utsträckning icke godkända betyg kan sägas öka risken för att en person senare i livet ska göra sig skyldig till allvarliga brott. Denna undersökning visar att det är betydligt högre sannolikhet att elever med F eller motsvarande i avgångsbetyg från grundskolan ska dömas till fängelse senare i livet (fram till 30 års ålder) jämfört med elever som uppnår godkända betyg i alla ämnen. Vi kan också i Mjölby kommun se att kostnader för barn/unga som placeras ökar kraftigt och bidrar till att Omsorgs- och social-förvaltningen gör stort underskott. Samtidigt visar UNICEF's rapport att Mjölby kommun ligger på plats 176 av 290 kommuner när man jämför hur mycket pengar kommuner satsar på barn och unga. Mjölby kommun satsar inte på skola och barnomsorg, vilket kommer att generera större kostnader i framtiden.

Område	Mjölby kommun	Riksvärde	Avvikelse%
Förskola	173 934 kr/barn	194 445 kr/barn	-10,5
Grundskola	129 938 kr/elev	143 429 kr/elev	-9,4
Fritidshem	40 368 kr/elev	46 988 kr/elev	-14,1
Socialtjänst			
Öppna insatser för unga	1 000 kr/invånare	747 kr/invånare	+33,9

Enligt förslaget kommer driftsramen för utbildningsförvaltningen att sänkas utifrån förändringar i demografin. I realiteten betyder det att antalet grupper kvarstår men det blir några färre i varje grupp. Varje klass/grupp behöver en lärare längst fram i klassrummet. Möjlighet till besparing finns först när grupper kan slås samman, inte när det blir några färre i varje klass. Vår oro ligger i hur detta kommer att påverka verkligheten i det dagliga arbetet i våra verksamheter och möjligheterna att leva upp till och förverkliga Vision 2045.

Kommentarer från Akavia Kommunfullmäktiges mål 2027

Mjölby kommun ligger lägre än riksgenomsnittet när det gäller fysisk aktivitet, det vill säga minst 150 minuter pulshöjande aktivitet i veckan. 59,6 % av befolkningen i Mjölby kommun i jämförelse med 66,1 % i riket enligt statistik från folkhälsomyndigheten. Ett av kommunfullmäktiges mål bör därför vara att Mjölby kommun ökar andel som är fysiskt aktiva av befolkningen till åtminstone riksgenomsnittet. Det mål bör ersätta att öka andelen invånare med självskattat hälsotillstånd. Ökning av andelen befolkning som är fysiskt aktiva bidrar till Mjölby kommun blir en plats där

Protokoll CSG

Datum	2026-05-19
Diarienummer	KS/2026:40

alla invånare ges möjlighet till ett värdigt liv och ökat välbefinnande vilket innebär att den psykiska, fysiska och sociala hälsan förbättras.

Investeringar i Stadshuset

Budget bör sättas av i investeringsbudgeten 2027–2029 trots ekonomiskt läge för att genomföra större investeringar i form av ombyggnad i stadshuset. Många av de mötesrum som finns i stadshuset har otillräcklig ventilationen och ljudisolering, vilket leder till en dålig arbetsmiljö för de anställda som jobbar i stadshuset. Flera arbetsrum behöver dessutom byggas om till mindre arbetsrum i enlighet med förslag som tagits fram.

Digitalisering

Akavia ser negativt på att budgeten för digitalisering sänks. Digitalisering är en viktig del för underlätta för kommunens medarbetare och budgeten bör därför inte sänkas, utan i stället behöver arbete med digitalisering prioriteras så att budgeten används.

Kommentarer från Sveriges Arbetsterapeuter

Det ansträngda ekonomiska läget i omsorgs- och socialförvaltningen påverkar inte bara ekonomin negativt, det påverkar även medborgare och medarbetare negativt. Vi har redan idag en ansträngd arbetsmiljö för våra medlemmar och vi kan inte behålla den personal vi behöver. De sista tre åren har det skett stora kompetenstapp inom flera professioner på Hälso- och sjukvårdsenheten.

Tidigare besparingar gällande platser inom särskilt boende har gjort det ansträngt i verksamheten. Medborgare får idag vänta på en demensplats och blir ofta kvar på korttidsboende allt för länge. Det innebär både mänskligt och ekonomiskt lidande för individen. Det ansträngda läget gör samtidigt att medarbetares arbetsmiljö blir ansträngd och åtgärder utförs ofta i ett alltför akut skede.

Vi står inför stora reformer med bland annat ny Socialtjänstlag, Nära vård, samsjuklighetsreformen och aktivitetskravet vilket innebär ökad fokus på individens behov. Det klarar vi inte om det inte satsas mer på förebyggande insatser för individen.

Verksamheten inom omsorgs- och socialförvaltningen är en svårplanerad verksamhet. Vi vet inte fullt ut vilka behov som individer kommer att behöva framåt. Kompetensförsörjningen inom legitimerade yrken är redan svår som det ser ut idag.

Det är viktigt att värna om kärnverksamhet när fler behöver ta del av våra insatser. Vi behöver minska på administration och det krävs mer resurser till det förbyggande arbetet så att vi kan uppnå detta kommunmål:

Protokoll CSG

Datum	2026-05-19
Diarienummer	KS/2026:40

Mjölby kommun ska vara en plats där alla invånare ges möjlighet till ett värdigt liv och ökat välbefinnande vilket innebär att den psykiska, fysiska och sociala hälsan ska förbättras. Andelen invånare med bra självskattat hälsotillstånd ska öka.

För arbetsgivaren:

Andreas Capilla
Kommundirektör

Elias Roos
HR-chef

Anna Falk
Sekreterare

Justerande:

Albert Lindgren
Akavia

Anita Gustafsson
Kommunal

Carina Jungmalm
Sveriges Lärare

Jessica Johansson
Sveriges ingenjörer

Susanne Norberg
Vision

Marie Petersen Fredriksson
Sveriges Arbetsterapeuter

Kommunstyrelsens förvaltning
Mjölby kommun 595 80 Mjölby
Telefon: 010-234 50 00
Telefax: 010-234 51 20
E-post: mjolbykommun@mjolby.se
www.mjolby.se
Organisationsnummer: 212000-0480